

post@nyeveier.no

Nye Veier

Stjørdal, 21.06.2024

Dette brevet sendes på vegne av Stjørdal jeger- og fiskerforening

Høringsuttalelse til planprogram for E6 Helltunnelen – Hellstranda, endring

Viser til igangsetting av arbeid med reguleringsplan for E6 Helltunnelen – Hellstranda, samt utleggelse av forslag planprogram som ligger på høring til 21. juni 2024. Vi ønsker med dette å komme med våre innspill til planarbeidet.

I første omgang vil vi takke for muligheten til å medvirke gjennom to ulike møter med tiltakshaver like før jul 2023 samt våren 2024. Denne prosessen har vart over flere år, og vi opplever at våre primære bekymringer fra tidligere år har vist seg være berettiget. Denne forståelsen har nå blitt møtt av miljømyndighetene, og vi befinner oss i en situasjon der vi må gjøre det beste ut av dagens realiteter. Det innebærer at de miljømessige hensynene danner selve grunnlaget for videre fremdrift.

Nye Veier har lagt vekt på å redusere mengden inngrep og utfylling i den foreslåtte planen. Vi stiller oss positiv til de to øverst prioriterte resultatmålene som er formulert for utarbeidelse av reguleringsplanen:

- «1. Unngå eller i størst mulig grad begrense påvirkning på naturmangfold.
2. Hensynta eksisterende friluftsområde på Hellstranda og Billedholmen samt ivareta turvei i strandsonen mellom disse.»

Hva dette innebærer av politiske avveininger som 90 km/t kontra 110 km/t er ganske uvesentlig for oss, selv om vi registrerer mye politisk spill knyttet til dette. Vårt viktigste anliggende er at de

miljømessige forholdene, i tillegg til friluftsliv (som ofte er tett knyttet sammen), er førende for valg av løsning. Vi registrerer riktignok at det er et mål å bygge firefelts vei på strekningen etter hvert, og vi mener det er fornuftig å se på hva totalen av dette vil innebære av inngrep i munningen. Betyr dette umiddelbart ny bru og ytterligere utfylling? Vi kan ikke legge opp til en ny «kamp» om kort tid.

Kompenserende tiltak

Fokuset på møtet i 2023 var å se på mulighetene for kompenserende tiltak. Dette er også et ufravikelig krav – endog et krevende et. Elvemunninger i Trondheimsfjorden har vært under et svært høyt utbyggingspress over mange tiår. Dette har åpenbare konsekvenser der mye tyder på smerteterskelen for lengst er nådd. Nettopp derfor blir de siste «dråpene» i begeret såpass viktige å kjempe for. En ny rapport peker bla på 80% nedgang av sjøfuglbestander i Trondheimsfjorden, svært dårlig tilstand for ålegrasenger i bløtbunnsområder, i tillegg til at sjøørreten sliter betydelig¹. Sistnevnte har man etter hvert mer og mer kunnskap om hva gjelder viktigheten av brakkvannsområder og bløtbunn i typiske elvedeltaer. Likevel har det vært behov for omfattende fredningsperioder i mange år. Sjøørreten er fredet i sjø mellom 1. mars og 31. mai, samt hele sesongen i Stjørdalselva (og i de fleste store vassdrag i området). Frivilligheten bidrar med betydelig innsats for å bedre gyte- og oppvekstforhold for både laks og sjøørret i vassdraget gjennom ulike restaureringsprosjekter. Folk tar dette på største alvor, så vi forventer at politikere, forvaltningen og entreprenører gjør det samme.

De kompenserende tiltakene som er foreslått er alle av mer eller mindre usikker karakter. Vi er mest skeptiske til å gjøre nye inngrep som rent faktisk kan vise seg å gjøre vondt verre. Vi ser hele munningsområdet som et eneste stort forringet område, og mener det er fornuftig å tenke helhetlig og stort. **Derfor er åpning av gammelt elveløp et tiltak som både krysser av for restaurering, og som kan vise seg å kompensere betydelig.** Vi minner om at vi er inne i FNs tiår for restaurering av natur². I tillegg har vi en fersk «nasjonal strategi for restaurering av vassdrag 2021-2030»³. Hovedmålene i strategien er å restaurere minst 15 prosent av forringede vassdrag i Norge i perioden 2021-2030, og innen 2030 å restaurere vassdrag raskere enn vassdrag forringes.

Dette tiltaket har vært oppe til diskusjon i mange år, men anledningen fremstår likevel sjeldent god. Nylig fikk Stjørdal kommune tildelt 630 000 kr av Miljødirektoratet for å utrede muligheten for åpne opp det gamle elveløpet⁴. Arbeidet startet i disse dager, og vi oppfordrer til å løfte denne muligheten høyt opp på agendaen om det er nødvendig.

Det mørke bakteppet er at innsiget av laks i Trondheimsfjorden aldri har vært dårligere enn i år. Dette fører til stenging av fiske i elver flere steder i landet. Pila peker feil vei for våre nylig rødlistede anadrome arter. Her kan Nye Veier og Stjørdal kommune ta et betydelig samfunnsansvar og bane vei for et stortilt og positivt tiltak for naturen. Noen må rydde opp etter gamle synder, enten de er 5 eller 50 år gamle.

SJFF ser frem til å bistå i den videre prosessen. Vi kommer til å fortsette å gjøre det vi kan for naturen og friluftslivet i regionen. Lykke til videre med arbeidet.

¹ <https://www.trondelagfylke.no/vare-tjenester/klima-og-miljo/trondheimsfjorden/>

² <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/arter-naturtyper/naturrestaurering/>

³ <https://www.vannportalen.no/kunnskapsgrunnlaget/restaurering-av-vassdrag/restaureringsstrategien/>

⁴ <https://www.bladet.no/nyheter/i/69rxo8/faar-flere-hundre-tusen-til-nytt-prosjekt-dette-var-mer-enn-vi-forventet>

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Trøndelag

Fredrik Fredriksen
Koordinator
FNF Trøndelag

Vennlig hilsen

Stjørdal Jeger- og fiskerforening

Per Ivar Morken
Leder
Stjørdal jeger- og fiskerforening